

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorági-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor ter-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Kisgazdák kölcsöne.

Nem jó idők járnak. Megyeszerte érezhetőbb lesz az elmúlt év mostohasága. A lombfakadással együtt fakad a seb is, mit a rossz termés ütött a gazdákon. Fájó seb ez, melyet gyógyítani kell annyival is inkább, mert a hasogatását mindnyájan érezzük. A gyógyítására pedig az egyedüli orvosság a pénz.

A nagybirtokosok elég könnyen jutnak pénzhez. Természetesen, ha nincsennek nagyon túlterhelve. Ámde nehéz a helyzetük a kisbirtokosoknak. Nálunk pedig ezek vannak túlsúlyban, a mi normális viszonyok közt örvendetes jelenség, már csak azért is, mert utját állják a tévtanokon nevedekett szocializmusnak.

Viszont azonban könnyen desperálnak. Az első veszedelemnél már rémület fogja el őket. Ennek a rémületnek a jele a többek közt az a nagy igyekezet is, mellyel most pénz után néznek. Forduljunk bámerre, mindenütt pénzkereső közönségre bukkanunk. Negyed-, nyolczadtelkes gazdákra, kik birtokivükkel a kezükben állják el a pénzüntézetek, bankok bejáratát. Nem is szám szerint, de úgy általánosságban jelzik a felveendő kölcsön mennyiségét. Vesznek annyit, a mennyit megbir a birtokuk. Azzal csak kevesen törődnek, hogy mi lesz aztán . . .

Aztán! Nos, hát következzen be az elmúlt évhez hasonló esztendő, akkor aztán kész a válság. Akkor aztán ezek a negyed-, nyolczadtelkes gazdák mehetnek a divatos szocializmus karjaiba vagy Amerikába . . .

Mi az oka ennek? Nézzük.

A hogy tapasztaljuk, a pénzüntézetek a kölcsönök kiadásánál felette óvatosan járnak el. A nyolczadtelkes gazdákat legfeljebb csak protekció útján fogadják kegyeikbe, azokat pedig, a kiknek még ennél is kisebb az ingatlanuk, egyáltalában nem juttatják kölcsönhöz.

Pedig éppen ezek akarnak mindenáron kölcsönhöz jutni, mert a szükség hajtja őket, hogy pénzre tegyenek szert. Segítenek tehát magukon például egy jobbmodu szomszédjuk révén, oly formán, hogy a pénzt ez utóbbi veszi fel és úgy adja tovább annak, a ki tulajdonképpen rázorult a hitelre. De mivel ő is betáblázásra kapja a pénzt a saját biztosítási szempontjából szinte csak betáblázás ellenében adja azt tovább.

Lássunk egy példát.

Egy nyolczadtelkes gazdának 200 frt kölcsön kell. A pénzüntézet vagyona csekélységénél fogva ezt nem adja meg neki. Szorultságában szomszédjához, mondjuk, egy feltelkes gazdához fordul. Ez kiserzi a kívánt kölcsönt betáblázásra, a mi azt jelenti, hogy a betáblázási költségek és a kamatok levonásával már csak 180—182 frtot kap kézhez. Ebből az összegből most levonásba jön 10 frt betáblázási költség. Ez az a második betáblázás, melyet a kölcsönkérő a saját biztosítása szempontjából eszközöl a hitelre szoruló vagyonára, lefogván már előre a kitáblázásra 10—15 frtot, és mert neki is kell némi kamat, hát ezen a czimen is vagy 10 frtot.

Igy jut a kisgazda 200 frt helyett 140, a legjobb esetben 150 frthoz.

Rettenetes uzsora és — fájdalom — gyakori, melyet pénzüntézetek vannak hivatva megszüntetni.

Mi, a kik ismerjük azt a humánus szellemet, mely e megye pénzüntézetének vezetőit áthatja, bizton hisszük, hogy rámutatva a fenti jelenségre, a jövőben nem lesz alkalmunk az ehhez hasonló tünetek felpanaszolására.

Mert ez szomorú alkalom lenne!

Vármegyei közgyűlés.

Megyéink törvényhatósága rendes tavaszi közgyűlését folyó hó 30-án tartotta *Hámos* László főispán elnöklété s a megyebizottsági tagok élénk érdeklődése mellett.

A közgyűlésen nagy figyelemmel hallgatták *Bornemisza* László alispán szépen kidolgozott, tartalmas jelentését, mely így hangzik:

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyed évi idő alatti állapotáról van szerencsés rendszerinti tisztí jelentésem, a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni.

Múlt rendes téli közgyűlésünk idejétől, oly esemény, mely a vármegyei közigazgatást rendes menetében megakadályozta vagy épen nagyobb mérvben megzavarta volna törvényhatóságunk területén elő nem fordult.

A vármegyei tisztikar hivatalbeli kötelességének általában buzgalommal megfelelt, s a vármegyei közigazgatás hatáskörébe tartozó ügyek, törvényszerinti elintézésben részesítették.

Jelentésem során az őszintés részvét igaz érzetével azon súlyos veszteségről kívánok megemlékezni, mely ez idő alatt vármegyei bizottságunkat és a tisztikart kiváló tagjainak gyászos elhunnya által érte.

Alig köszöntött be az év, — január hó 15-én ragadta el a halál Jánosiban körünkől Sárközy Gyulát, bizottságunknak kiváló tehetségű és sokoldalú képzettségű ügybuzgó munkásságu tagját; — majd január hó 22-én hunyt el Tornallyán Kövecesi Danes László, régi ősi nemesi családja ezen vármegyei ágának utolsó férfi sarja, ki mint gyermek ifjú lángoló hazaszeretettel őszintőzöttve a nemzetörtség sorába lépett s a schwehathi útközben ágyugolyó által ballábát vesztette. — A hazafiúi kötelesség teljesítésének megnyugtató tudatával békén viselte e súlyos csapást s haláláig szilárd meggyőződése mellett hűséggel kitarva visszavonultságában is igyekezett elősegíteni és munkálni a közügyet.

De a vármegyei tisztikart is súlyos veszteség érte ez idő alatt.

December hó 28-án hunyt el Tornallyán, Dr. Török János tiszteletbeli főorvos, s a tornallyai járásnak tisztí orvosa. Benne vármegyénk kiváló tudományos képzettségű s hosszú évekre terjedő tisztí szolgálata alatt kipróbált, lankadatlan buzgalmu tisztviselőjét, a szenvedő emberiség jótévő barátját, a tisztikar nemes gondolkozású és fenkölt szellemű tisztársát vesztette el.

Gyászos elhunytáról az értesítés, csak a temetés után érkezvén hozzám, a tisztikar kegyeletes részvételének koporsója felett méltóan kifejezést nem adhatott. Ezen első rendes közgyűlésünk alkalmával kívánom tehát gyászos elhunnya felett érzett őszinte részvételünknek és tisztársi kegyeletünknek jelöl. — messze kimagasló érdemei elismerése mellett — a megemlékezés koszoruját, e szívből jövő egyszerű, de igaz szavakban letenni.

A méltó fájdalom érzetével, igaz részvéttel kívánok még megemlékezni, Diószeghy Zsigmond nagy-roczei járási szolgabírónak február hó 15-én, Jolsván váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytáról. A férfi kora delén elhunyt személyében a vármegye becsületes gondokozású, ügybuzgó és törekvő munkásságu tisztviselőjét, a tisztikar tiszta jellemű, nyilt szívű, őszinte igaz barátját gyászolja.

Legyen elhunyt társainknak, könnyű földben esendes pihenésük, emlékük pedig híven megőrzött s áldott.

Rövid megemlékezésem után azt hiszem, a tekintetes vármegyei közgyűlés közérzületének adok kifejezést azon tiszteletteljes előterjesztéssel, hogy boldogult tagtársaink gyászos elhunnya felett érzett őszinte sajnálkozásunknak és igaz részvételünknek jegyzőkönyvünkben méltóan kifejezést adjunk.

Áttérve vármegyei közügyeink állapotára, — a közigazgatás tevékenységének megítésénél, az ügyforgalom szolgáltatván leghelyesebb alapul, erre nézve tiszteletteljesen jelenthetem, hogy a múlt 1897 ik év folyama alatt beérkezett hivatalomhoz 26663 közigazgatási ügydarab, a múlt évinél 508 számmal több, feldolgozandó volt a múlt évi 1174 szám hátralékkal 27837 szám, feldolgoztatott 26601 szám, hátralékban maradt 1236 szám és pedig kiosztott 580, ki nem osztott 556 szám.

Ezenkívül beérkezett a közigazg. bizottsági 2494, erdészeti bizottsági 620, kihágási 249, központi választmányi 203, külön elnöki 97 ügydarab, vagyis összesen 30326 ügydarab — a múlt évi összes ügydarab számmal 29632-nél — 694 számmal több.

Az előadott számadatok szerint, a még mindig növekvőben levő ügyforgalom mellett tehát, az eredmény kielégítőnek tekinthető.

A folyó évi újonczállítás még ez idő szerint befejezve nincs, a megállapított tervezet szerint folyó évi márczius hó 2-án kezdetett meg a tornallyai járási sorozó járásban, s eddig befejeztetett a rimaszombati rend. tan. városi, rimaszombati és rimaszécsi járási sorozó járásokban. Márczius 17-től április 13-ig a sorozó bizottság működése vármegyénk területén szünetel, ismét ápril hó 14-én fog megkezdetni a nagyroczei rend. tan. városi és befejeztetni ápril hó 30-án a dobsinai rend. tan. városi sorozó járásban.

A sorozás eddigelé minden sorozó járásban teljes rendben és kielégítő eredménnyel fejeztetett be.

Az egész sorozás számszerinti eredményéről részletes jelentésem legközelebbi közgyűlésünk alkalmával fogom előterjeszteni.

A vármegyei házi pénztár 1897-ik évi zárszámadása 84082 frt 39 kr. bevétellel szemben, ugyanannyi kiadással, tehát maradvány és hiány nélkül, s az év végén a házi tartalékalapra elhelyezett 33 frt 67 krajczár összeggel s az egyes czimleteknél is, megtartva az előirányzat keretét, a vármegyei állandó választmány által megvizsgálás után észrevétel és nehézmény nélkül elfogadtatott és helyesnek találtatott.

A múlt, 1897-ik évre kivetett utadó fejében 94233 frt 52 kr., hozzáadva az előző év megállapított hátralékát 29509 frt 01 krt befizetendő volt 123742 frt 53 kr., ebből ismét levonva a törült 4274 frt 75 kr. összeget, helyesbített tartozás volt 119467 frt 48 kr.

Ebből befizetett az 1897-ik év folyama alatt 91344 frt 31 kr., hátralékban maradt az év végén 28123 frt 47 kr.

Ezen hátralékból ismét már a folyó évben befizetett 7623 frt 82 kr., az egész vármegye területén a vármegyei főszámvevő kiküldetése és közreműködése mellett teljesített elszámolási eljárás folytán törlesbe hozandó lesz megindokolt véleményezés alapján 7441 frt 86 kr. s így az összes tényleges hátralék 13057 frt 79 kr.

Mennyiben pedig az elszámolás az egész vármegye területén végrehajtott s a teljesen behajthatlannak bizonyult hátralékos tartozások minden községben leírásra előterjesztettek s a kimutatott tényleges 13057 frt 79 kr. hátralék most már minden nagyobb nehézség nélkül behajtható lesz.

Mindezeknél fogva most már járásbeli főszolgabírák és városi polgármesterek hivatalbeli buzgalmatól méltán elvárhatjuk, hogy a hátralékokat legrövidebb idő alatt s a legerélyesebb végrehajtási eljárás alkalmazása mellett is egészben behajtván s a folyó évi esedékes utadó pontos beszolgáltatását is szorgalmazván és ellenőrködő felügyelettel kísérvén, egyenesen hivatalbeli buzgalomtól függ, hogy most már az utadó rendszeres kezelése és beszolgáltatása, az adófizető közönség érdeklében és utí ügyeink kezelésének s közlekedési viszonyainknak kiszámíthatlan előnyére a folyó évben, a vármegye egész területén életbeléptethető és végrehajtható legyen.

Különben a törvényhatósági kezelés alatt álló utronalakra, a szükséges fedanyag előállítását biztosítva van, s a munkálatok általában folyamatosan vannak.

A múlt, 1897-ik évben a gyógyalap kiadásainak fedezetére kivetett 13671 frt 82 kr. pótdadó, ebből eddig befolyt 11714 frt 41 kr., hátralékban maradt 1957 frt 41 kr.

A katonabeszállásolásból eredő teher arányosabb megosztása czéljából alakított katonai beszállásolási alap javára kivetett az 1896 ik évben 6000 frt pótdadó, eb-

DIVAT-TUDÓSÍTÁS.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy a budapesti és bécsi bevásárlási utamból visszaterve, egyelőre, míg az eddigi helyiségemből a régi áru el lesz adva, egy ezen czélra felállított, **a piacon levő nagy sátorban** a legújabb és legdivatosabb cikkeket árusítom a legszolidabb árak mellett, u. m.: **női és férfi kalapok, nap- és esőernyők, férfi fehérneműk, gallér és kézelő, nyakkendők** dus választékban, **női és férfi zsebkendők.** — Továbbá a t. közönség különös figyelmébe ajánlom egyedüli, valódi **karlsbádi czipóraktáromat**, mint elismert legjobb gyártmány, ugyszintén mind e szakmába vágó cikkeket. — Legpontosabb és figyelmes kiszolgálást biztosítva, becses partfogásért esedezve, vagyok

kiváló tisztelettel

REISZ M.

ből befolyt ez ideig 5900 frt 53 kr., hátralékban van 99 frt 47 kr. Ez évben tehát e célra pótdadó kivételének nincs szüksége s ezen pénztár állása, a folyó évi márcz. hó 23-án tartott pénztári vizsgálat szerint, takarékpénztári betétkönyvben 4690 frt 66 kr.

Hazánk ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából, különböző alapítványi rendeltetéssel és költségekre megszavazott pótdadó ezimén kivétellett a múlt évben 13671 frt 82 kr. ebből belizetett 12015 frt 03 kr., hátralékban van 1656 frt 79 kr.

Ezen pótdadó hátralékoknak mielőbbi behajtására és beszedésére nézve, a szükséges intézkedéseket saját hatáskörömben megtettem.

Az utonnan építendő vármegyei székház pályanyertes tervezete a m. kir. belügyminiszeriumtól folyó hó 19-én visszaérkezett, s az építési terv és költségvetés a m. kir. kereskedelmiügyi miniszerium által műszaki szempontból megbírálas tárgyává téve, esekély módosítással, a kivétel általában alkalmasnak és észszerűnek találta, a telekvételre vonatkozó szerződés jóváhagyott. Sajnos azonban, hogy mind e mellett, az építkezés ügye, kedvező elintézés nem nyerhetett, mert a m. kir. belügyminiszerium törvényhatóságunk azon kérelméhez, hogy a hiányzó építési tőke megszerzése céljából elhatározott százezer forintos törlesztési kölcsön felvételéhez engedélyvel hozzá nem járult, sőt a rendeletben, a kilitásba helyezett államsegélyről még csak említés sem tétetik, egyszerűen felemlíti a rendelet „hogy az építési költségeknél mutatkozó fedezeti hiány pótlásáról — jóváhagyása mellett — vármegyénk közönségének más módon, kellend gondoskodnia”.

Külömben a rendelet beható tárgyalása és a további intézkedés, épen ezen közgyűlésünknek fogja egyik kiválólag fontos tárgyát képezni.

A személy és vagyoni biztonság a lefolyt idő alatt vármegyénk területén nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

A közegészségi állapot, mennyiben általában a vörheny és kanyaró, hasi hagymáz és ronesoló toroklob különösen a gyermekek között járványosan fellépett, s e miatt az iskolák is sok helyen bezárattak, kedvezőnek nem mondható.

A lakosság anyagi helyzete és állapota, a múlt év kedvezőtlen termési eredménye mellett, annyiban általában kielégítőnek és megnyugtatónak mondható, amennyiben egész vidékre kiterjedőleg, élelem hiányból eredő inséges állapot bekövetkezésétől tartani nincs okunk. Ezen megnyugtató helyzet, a múlt évi kedvezőtlen termés és elemi esapások által okozott tetemes károsodások mellett, abban találja alapját, hogy a munkaképes lakosság, a vármegye legnagyobb részében talál munkát és fuvarozás által elegendő keresetet s ez által megélhetését nagyobb részben biztosíthatja.

Azonban általában, de különösen a jégvihar és árvíz által sújtott vidékek községekben, a rendesnél sokkal nagyobb ez évben a segélyezésre szorultak száma. Mert azon jelentékeny számu kissebb földbirtokosok, kik rendes viszonyok között magokat és családjaikat földbirtokuk terméséből fenntartani képesek, ez évben elvesztvén a termés legnagyobb részét, segélyezés nélkül megélni sem lennének képesek.

Nagyszámu kisközségekben ezen elkerülhetlenül szükséges nagyobb mérvű segélyezésre, a községi pénztár kellő fedezettel nem rendelkezvén, a szükséghez képest megfelelő segélyösszegek a vármegyei inségalapból, a kiküldött biztonság intézkedése alapján folyóvá tétettek.

Lényegesen elősegítette, az inséges állapot bekövetkezésének elhárítása érdekében kifejtett gondoskodásnak kedvező eredményét, a m. kir. belügyminiszerium Ó nagyméltóságának, azon kegyes elhatározása, hogy múlt rendkívüli közgyűlésünkben intézett feliratunkat kedvező elintézésben részesítvén, az inséget szenvedő lakosság helyzetének javítására 2500 frtot segélyképpen és ugyanevak 2500 frtot kamat nélküli kölcsönképpen kiutaványozni kegyeskedett.

Ez által az inségyügyi biztonság eljárásához a szükséges anyagi eszközöket megnyervén, a Tekintetes vármegyei közgyűlés jóváhagyása reményében, a segélyre szorultak a megélhetést biztosító segélyezésben, hatósági felügyelet mellett, továbbra is minden nehézség nélkül részesíttetni fogunk.

De jótékonyan hozzájárult a lakosság helyzetének javításához a m. kir. földmivelésügyi miniszer ó nagyméltóságának azon intézkedése, hogy a múlt évi rosz termés által sújtott kisczudák tavaszi vetőmagszükségletét oly feltétel mellett, hogy a termények árát csak ez év végén tartoznak kifizetni, — biztosítani kegyeskedett.

E célra 367 mm. árpát és 173 mm. zabot a viszonyokhoz képest eléggé jutányos, 2700 mm. burgonyát pedig 1 frt 50 kr. igen is kedvezményes áron engedélyezni és már megküldetni kegyeskedett.

Mindezen intézkedések közrehatottak, hogy most már vármegyénk egész területén, a lakosság inséges helyzetének bekövetkezése elhárítva van, s megélhetésének biztosítására a segély már tényleg legnagyobb részben kiosztatott, a még szükséges intézkedéseket pedig az inségyügyi biztonság teljes buzgalommal és készséggel teljesíteni fogja.

Hazánk alvidékén, több törvényhatóság területén lelketlen izgatások következtében rohamosan fellépett, nem annyira szocialisztikus, mint inkább kommunisztikus irányu mozgalom és erőszakos lázongás. ez ideig törvényhatóságunk területére el nem hatott, s ott, hol némi jelei mutatkoztak is az izgatásnak, józanabb gondolkodásu és felvilágosodottabb részénél vármegyénk lakosságának nagyobb hatást nem idézett elő.

Azonban már megelőzőleg, a mozgalom első hírére, saját hatáskörömben, a törvény korlátain belül, a legerélyesebb rendőri intézkedéseket megtettem, hogy vármegyénk egész területén a lakosság helyzete, a járási főszolgabírái s rend. tanácsu városok polgármesterei, nemkülömben a községek előjárásai által legébérebb ellenörködő felügyelettel kísértessék. Idegenek megjelenése azonnal bejelentessék, az izgatók fellépése lehetőleg megakadályoztassék s általában a közrend és a lakosság békés nyugalom megóvassék és biztosíttassék.

Utóbb pedig e tekintetben kiadott miniszteri rendeletek értelmében, vármegyénk területén is megtétettek a megfelelő szigorubb intézkedések.

De mindezek mellett is a folsyult arra kívánom helyezni, s a legüdvösebb eredményt attól várom, ha a lakosság a közigazgatási hatóságok és különösen a hitfele-

kezet lelkészei által, bizalmasan és jóakarattal a helyzetről felvilágosíttatik és kitaníttatik, mert a nép valódi megnyugvást csak az esetben talál, ha meggyőződést képes magának szerezni a helyzetről s belátja a lelketlen izgatások veszélyes következményeit.

A hasznos házi állatok egészségi állapota, mennyiben a sertésvész enyhébb lefolyásu és szünőfelben van, a ló- és szarvasmarhaállomány pedig egészséges, kedvezőbbnek mondható.

Egyébként az előszabott óv- és gyogyintézkedések minden egyes esetben a legpontosabban elrendeltnék és azok végrehajtására kellő felügyelet gyakoroltatik.

A vármegyei kezelés alatt álló pénztárak és alapok kezelésének rendes vizsgálata általam biztonságilag havonként pontosan teljesítvén, a kezelés minden pénztárban teljes rendben, a készpénz felszámoltatván hiány és felesleg nélkül, a pénztári letétek képező takarékpénztári betétkönyvek, értékpapírok, kötvények és egyéb értékek teljes rendben és hiány nélküli állapotban találattak.

A közgyűlés tudomásul vette a jelentést, s elhatározta, hogy az elhunyt tisztviselők és biztonszági tagok emlékét jegyzőkönyvileg megörökíti. Az üresedésbe jött nagy-rözei járás szolgabírói állásra egy pályázó jelentkezett: *Kubinyi Gyula* klenőci lakos, kit a közgyűlés meg is választott. Az új tisztviselő nyomban letette a hivatalos esküt.

Ezután különböző biztonszágok egészítettek ki. Az áll. választmányba Hámoss Zoltán, a közegészségi biztonszágba: Ragályi Gyula, Fáy István, Bornemisza Elemér és Dr. Szabó Károly, az igazoló választmányba: Török Bálint, Kubinyi Andor, a kórházi biztonszágba: Dapsy József választottak be.

A megyei számadásokat a közgyűlés tudomásul vette, mire a belügyminiszternek az új székház építésére vonatkozó leirata tárgyalattott. A miniszter a pályaterv elfogadásához hozzájárul, a díjak kiutaványozását elrendeli, s helyben hagyja a Jellinek B.-vel kötött szerződést is a telekvásárlásra nézve, a százezer forintos törlesztési kölcsönt azonban megtagadja. A közgyűlés az áll. választmány javaslatára azt határozta, hogy ez ügyben újabb feliratot intéz a miniszterhez, s a főispán és alispán vezetése mellett az országos képviselők deputációja fog interveniálni a miniszternél.

Jolsva város betérjesztett költségvetésére nézve a közgyűlés a Bornemisza alispán és Kubinyi Géza felszólalása után azt határozta, hogy egy pártatlan biztonszág, melyben az alispánon kívül Marton János és Molnár József is részt vegyenek, — vizsgálja meg az ügyet, a költségvetés részleteit is figyelembe véve, a jövő közgyűlésen jelentést tegyen az egész ügy állásáról.

Ezek voltak a közgyűlés lényegesebb tárgyai; — a többi részét a tárgysorozatnak nagyrészt számadások és jelentések képezték.

A kishonti ág. h. ev. egyházmegye közgyűlése.

Ritka szép lefolyásu közgyűlést tartott a kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye Rimaszombatban, az egy. prot. főgymn. tornacsarnokában f. évi mácius hó 28-án; — melynek lefolyásáról tárgyalog rövidséggel a következőket kívántuk a t. olvasó közönség becses tudomására hozni:

A közgyűlést megelőzőleg reggeli 8 $\frac{1}{2}$ órakor az ág. hitv. ev. templomban rövid istentisztelet tartatott, melyen Kemény Lajos osgyáni ev. lelkész ur költői képekben gazdag gyönyörű alkalmi imát mondott.

Az egyházmegyei közgyűlésre összesereglett nagy számu közönség a templomból egyenesen az egyesült prot. főgymn. tornacsarnokába vonult, hol Kubinyi Aladár egyházmegyei felügyelő ur tőle megszokott ékesszó-lással nyitotta meg a közgyűlést; meleg szavakban emlékeztvén meg a tisztai ág. hitv. ev. egyházkerület érdemeiben gazdag főfelügyelőjének néhai nagymélt. Péchy Tamás urnak elhunytáról, kinek halhatatlan érdemeit jegyzőkönyvileg indítványozta megörökíteni. — Felhivta egyszersmind a közgyűlés figyelmét arra is, hogy törekedjék az egyházmegye a legközelebb megejtendő választásnál egy olyan kiváló és hitbuzgó vezérferiában meg egyezni, a ki ugy fennkölt szelleménél, mint vallásos ér-zületénél fogva méltó utódja legyen az elhunynak

Majd Glauf Pál főesperes és társelnök üdvözölte a közgyűlést, felhíván Tornócsy György elválasztott egyházmegyei tanácsbíró az eskü letételére; ki azt élénk óvatiók között nyomban le is tette. Ezután az egyes egyházak képviselői mutatták be megbízó leveleiket, mire az elnökség a jegyzőkönyvet hitelesítő biztonszágot választotta meg. Felolvastattott továbbá a Miskolcra folyó évi április hó 14. és 15-ik napján tartandó egyházkerületi közgyűlés meghívója, melyre képviselőül kiküldettek: Kubinyi Andor, Medveczky Sándor, Liszkay János és Kemény Lajos. Majd tárgyalásra került az egyházkerületi nyugdíjintézeti biztonszág javaslata mely Markovics P., Glauf P., Czéner P., Kolbenhaier J. és Argay J. hozzászólásai után, mint olyan, melynek nincsen mathematicai alapja, elvetettett s a rimaszombati egyházi közgyűlés határozata fogadtatott el, mely szerint a javaslat praecisebb kidolgozás és kellő indokolás végett utaltassék vissza az illető biztonszághoz. Élénk vita fejlődött ki a Moór Gyula által kidolgozott: „A lelkészek alkalmazásáról szóló szabályrendelet” javaslata felett, melynek tartalmáról Glauf Pál főesperes igen alaposan tájékoztatta a közgyűlést, szembe állítván azzal az egyházegyetem által leküldött, valamint az egyházkerület által még 1894-ben elfogadott hasonnemű elaboratumával. A közgyűlés Kubinyi Aladár, Markovics Pál, Medveczky Sándor hozzászólása után egyhangulag abban állapodott meg, hogy a Moór Gyula főesperes által kidolgozott javaslatot egyszerűen elveti és továbbra is az egyházkerület által 1894-ben elfogadott szabályrendeletet kívánja fenntartani, módosítva azt az egyházegyetem javaslataának egyes alkalmasabb szakaszaival.

Az indítványok során tárgyalásra kerültek még:

Gaal János rimaszaluzsányi ev. tanító kérvénye, mely elsőfoku határozathozatal végett az illető hitközség-bez utaltatott.

A kraszkói egyház földmunkaváltság ügye, miután az hiányosan volt felszerelve, nem vétetett tárgyalás alá.

Végül a kishonti ág. hitv. ev. lelkészek két rend-beli folyamodványa került tárgyalás alá, s mindkettőre érdemleges határozatot hozott a közgyűlés

A tárgysorozat teljes kimerítése után Kubinyi Aladár egyházfelügyelő elnök meleg szavakban köszönte meg az egyházmegyei közgyűlés tagjainak, hogy ily szép számban és meleg érdeklődéssel, valamint higgadt magatartásu tanácskozással vettek részt a közgyűlés tárgyai-nak helyes megoldásában.

Ezután átadta a szót Glauf Pál főesperes elnök-társának, a ki viszont az egyházmegyei közgyűlés részéről mondott hálás köszönetet Kubinyi Aladár egyházfelügyelő elnöknek a közgyűlés böles és tapintatos vezetéséért, mely után a valóban tanulmányos és méltóságteljes gyűlést élénk éljenések között berekesztette.

Színház.

E heti színházi tudósításunkat panaszszaal kell kezdenünk, a nemzet napszamosai érdekében. Evről-évre mindig erősebb a meggyőződésünk, hogy az a közönség, mely szereti a színészetet s eljárót a színházba, nem elégséges arra, hogy egy jól szervezett társulatnak anyagi tekintetben biztosítékot nyújtson egy hónapi vendég-szereplésre. Az igazgatók nagy reményekkel jönnek mi közénk, tudják azt, hogy a városnak közel 6000 lélek lakója van s a vagyoni és értelmi intelligencia e lakosságának tetemes részét teszi, — remélik, hogy 15—20 előadásra naponként 40—50 jegyet értékesíthetnek, s hogy a megelégedést kiérdemljék s az igényeknek megfelelően: a társulat tagjai legjobb tudásukkal, művészi képességeik minden felhasználásával igyekeznek a lehető legjobbat nyújtani — s a vége mégis . . . anyagi bukás. A Monori társulata, melynek színvonaláról elmondtuk már véleményünket, jobb sorsra volna érdemes. Igéretét beváltotta, színrehozta azokat a darabokat, melyeket programjába jelzett, s rendelkezik néhány olyan taggal, kiknek közreműködése erkölcsi tekintetben a legszebb siker eredményezte s a színház mégis sokszor, nagyon sokszor üres, minek okát nem kereshetjük egyébben, mint a közönség anyagi körülményeinek hanyatlásában, — a mi felett, ha ez az igazi ok, csak sajnálatunkat fejezhetjük ki, miután a vis maiort nem áll hatalmunkba legyőzni.

A múlt hét műsorába három oly darab volt felvéve, melyeket nálunk még nem adtak: a „Kis hőrség”, „Béni bácsi” és „Kikapós patikárius”. Mind a három szép simán folyt le. — Az elsőben Ágotai, Völgyi Ilona és Daróczy Erzsébet mulattatták a közepes számu közönséget, sőt csinos öszhangzó dalaikat ismételnők is kellett. Elismerés illeti Palotait, ki Timár helyett vállalta el az alprefét szerepét.

Csütörtökön Ágotai jutalmára bérletszünetben „Béni bácsi” ment. A jutalmazott teljes mértékben bírja közönségünk rokonszenvét s ennek tulajdonítható, hogy ezuttal mégis valamivel többen jelentek meg a nézőtérben, mint máskor. Mondanunk sem kell, hogy Ágotai teljes mértékben rászolgált az elismerés tapsaira. Mellette Márkus Ilona, Völgyi és Margitai igyekeztek pályatársuk sikerét biztosítani.

Pénteken minden vidéki színpadot megelőzőleg a „Kikapós patikárius”-t adták, melyben Monory Sándor igazgató is fellépett s jó jellemzésnek bizonyult. Sokan nem ismerték a darabot s ennek tulajdonítható, hogy az egész hétnek ez alkalommal volt legteltebb háza. Magára a darabra az a megjegyzésünk, hogy mi még nem vagyunk azon a színvonalon, mint a magyar színház közönsége, mely előtt immár huszonöt-ször játszottak el ezt a súlydelt erkölcsi bohózatot. Vidéki gyomor alig tudja megemészteni, azt a sok kaviárt, melyet Gaudilot a párisi közönségnek feltalált s öszinte lélekkel mondhatjuk, hogy közönségünk megeseömörölt tőle, — s ezt az erkölcsi eszményt meg a jó játék sem volt képes meggyógyítani, pedig emellett még azt is el kell ismernünk, hogy a szereplők igyekeztek a discretiót megőrizni.

Szombaton esekély számu közönség előtt a „Kukta kisasszonyt” ismételték meg.

Vasárnap két előadás is volt: délután 3 órakor a gyermekek számára „Blitzwesz Kóbi”, este a nagyoknak Lukács életképe: „A zsidó houvéd”. — Néző közönség kevés.

Hétfőn Palotai Antal jutalmára Herczeg Ferencz kitünő vigjátéka „A három testőr” került színre. A jutalmazott színészt jó alakja, szép organuma, színpadi rutinja a társulat legjobb erői közé emelik, ki a társulási és szerelmes szerepekben szép tehetségének már többször tanuilett adta, s jutalomjátékára is igen helyes tapintattal irodalmi becsü vigjátékot választott . . . mégis oly kevesen méltányolták törekvését! Pedig ezuttal a társulatk minden jó erője közreműködött. Monori, Márkus Ilona, Ágotai, Margitai, Völgyi, Derenghy, Juhász majdnem vetélkedtek azon, hogy melyik nyújtson tisztább elvezetést, de nem az ő hibájok, hogy az előadásban oly kevesen gyönyörködtek. — A társulat még csak néhány előadást tart; óhajtának, hogy legalább az utolsó előadások nyújtásnak kárpótlást az eddigi veszteségeikért.

Kedden „Pry Pált” játszották szép számu közönség előtt. Monory Sándor a czimszerepben pompásan játszott, s mindvégig élénk derűségben tartotta a közönséget, mely zajos tapsokkal honorálta a kitünő színészt diskrét, jó alakítását. A többiek is meglehetősen játszottak. Völgyi Ilona, Márkus Ilona, Ágotai Ferencz nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

Színházi műsor. Csütörtökön — ma — Monory Herczeg Eugénia, a társulat széphangu első énekesnője jutalomjátékául az összes vidéki színpadokat megelőző a „Talmi hercegnő” operette kerül színre, melyre felhívjuk a közönség figyelmét. — Pénteken: közkívánatra másodszer: „Folt, amely tisztit”. — Szombaton: „Kis alamuzsi”. — Vasárnap: utolsó előadásul: „A két Kohn”. Hétfőn a társulat Erdélybe: Erzsébetvárosba megy.

Hirek és vegyesek.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe! Lapunk jelen számával a tizenkilencedik évfolyam első negyedét befejeztük. Olvasóközönségünk lapunk iránt mindenkor sok jóindulatot tanusított, s mi ez alkalommal — minden hangzatos felhívás mellőzésével — továbbra is kérjük lapunk részére a közönség szives jóakarátát és támogatását. — Midőn lapunk barátait az új negyedben előfizetésük megújítására és lapunknak ismerőseik körében való szives terjesztésére kérjük, egyszersmind az iránt keressük meg azon t. előfizetőinket, kik a **fizetéssel hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeget beküldeni sziveskedjenek, ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.**

A „Gömör-Kishont“ előfizetési ára:

egész évre 4 frt,
fél évre 2 frt,
negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

Adomány. Gerlicze község tűzkárosultjai részére a nyomor enyhítésére, a nagymélt. magy. kir. belügyminiszter ur, főispánunk ő méltóságának előterjesztésére, 300 frt segélyt távirati uton utalványozott.

Új belső titkos tanácsos. Vármegyénk egyik kiváló nagybirtokosa *gróf Andrássy Géza* újabb kitüntetésben részesült, amennyiben ő felsége — mint a hivatalos lapban olvassuk — valóságos belsőtitkos tanácsossá nevezte ki a derék főurat.

Főigazgatói látogatás. *Dunay Ferencz* besztercebányai tankerületi főigazgató f. hó 27-ikén városunkba érkezett, s másnap hétfőn és kedden a főgymnázium minden osztályában egy-egy tanítási órán megjelent. A főgymnázium ügymenete, s az ifjúság előhaladása iránt az előkelő látogató nagy érdeklődést tanusított, s — mint halljuk — az itt tapasztaltakkal teljesen meg volt elégedve. A főigazgató két és fél napi itt időzés után kedden délután elutazott.

A gömöri ág. hitv. ev. esperességben esperességi felügyelőnek, ismét és pedig egyhangulag *Szentiványi Árpád*, főesperesnek ismét egyhangulag *Terray Gyula*, első alesperesnek *Vitéz Lajos* pádári lelkészre adott 22 szavazat ellenében, ismét *Bartholomai-desz László* csetneki, második alesperesnek *Becser Endre* nagy-szlabosi, esperességi főjegyzőnek *Terray Béla* süvetei, esperesi jegyzőnek *Vitéz Lajos* pádári és *Buzágh István* derenesényi lelkészek lettek megválasztva.

Közgyűlés. A helybeli izr. hitközség folyó hó 27-én tartotta rendes évi közgyűlését *Dr. Czimer Miksa* elnöklété alatt. A közgyűlésen a mérleget, mely 6783 frt 46 kr. bevétellel s 105 frt 57 kr. készpénzmaradványt leszámítva ugyanannyi kiadással zárul, a számvizsgálóbizottság jelentése kapcsán tudomásul vették.

Halálozás. Özv. Kovács Zsigmondné, — kinek férjét: városunk egyik derék, közbeesülésben állott polgárát két év előtt temették el — f. hó 28-ikán hosszas szenvedés után 47 éves korában elhunyt. Temetése ma — szerdán — délután volt a nagyszámú rokonság és ismerősök imponáns részvételével. — A család a szomorú esetről következő jelentést adta ki: Kovács Andor és neje: Bélék Augusztá gyermekeikkel, Kovács Zsigmond, Kovács Anna és férje: Hreeska László és Kovács István bántól megtrórt szívvel tudatják úgy a maguk mint a többi rokonok nevében a forrón szeretett édes anya, anyós, nagyanya és rokon *özv. Kovács Zsigmondné*, szül. Manzel Máriának folyó márczius hó 28-ikán reggel 9 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtagos felvétele után, életének 47-ik évében történt gyászos elhunytát. — A drága halott hült teteme szerdán (márczius 30-án) d. u. 3 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint a rimaszombati sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Az engesztelő szent-miséldozat esütörtökön (márczius 31-én) reggel 8 órakor fog a rimaszombati róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. — Áldás lebegjen a drága elhunyt hamvai felett! — Rimaszombat, 1898. évi márczius hó 28.

Felekezeti béke és egyetértés ritka szép jelét adta az elmúlt napokban *Iudna* és *Nadabala* község lakossága, midőn *Terray Gyula* ág. hitv. főesperes, *Fabian Ferencz* apátplébános és *Kolos István* ev. ref. lelkész urak egymás közt történt megállapodás és lelkes buzdítása után a jelenlevő kir. tanfelügyelő előtt határozatképp kijelentette, hogy a községek valóban elvadult népköltési viszonyain a felekezeti különállás érzetének teljes felrétételével, közös akarattal és egyesült erővel akkép óhajtt segíteni, hogy mindkét községben állami iskola felállítását kérélné a közoktatásügyi miniszteriumnál. Sikert kívánunk e szépen megindult ügy végleges befejezéséhez. R. H.

Tornaestély. Mult szombatn este a zuhógó eső daczára valóságos népvándorlás volt a főgymnázium épületéhez, melynek homlokzatáról lengő nemzeti színű zászló jelenté, hogy ott nem mindennapi dolog történik. A válogatott díszes közönség csakhamar zsufolásig megtöltötte a tornaesernököt, — mely ünnepi alkalomkor rendszeren szüknek bizonyul — s élénk érdeklődéssel kísérté a szép hölgykoszorú az egészséges, edzett ifjúság szép multságát. Láttuk, hogy az ifjak a rendgyakorlatokban, a füzérben katonás tartáshoz vannak szoktatva, s a szereken produkált mutatványokkal, ugrással, vívással valóban excelláltak. Igazi lelki gyönyörűséget szerezhettek mesterüknek: *Michnay Gyulának*, ki a nemes és testező tornázást megkedvelte a tanuló ifjúsággal, és minden tehetségét arra irányítja, hogy az ifjakban az érzéket, testi erőt és ügyességet a legmagasabb fokig fejlessze. A tornaestélyeken fényesen beigazolvá látjuk mindig, hogy a derék mester fáradozását siker koronázza, s a közönség megújuló lelkes tapsaiból és tetszésnyilvánításából, melylyel a szép és nehéz mutatványokat honorálta, méltó részét vehette ki a főgymnázium tornatanára. A versenyekben győztesek lettek: a magas ugrásban Kovács Gyula VI. oszt. tanuló első 165 cm.-rel, má-

sodik Kovács László VII. oszt. tanuló 160 cm.-rel, harmadik Holles Béla VII-ik osztályu tanuló 155 cm.-rel. Függeszkedésben első lett Kern Rezső VIII., második Várnay György VI. oszt. tanuló. Korlát-tornázásban első lett: Terhes Samu és Czagan István VIII. oszt. tanulók (holt verseny), második Klimó György VI. oszt. tanuló. Nyújtó-tornázásban első tett holt versenyben Czagan István VIII. és Csabay Pál VII. oszt. tanulók. A szépen sikerült estélyt kedélyes táncmulatság fejezte be, mely reggeli 4 óra tájban ért véget.

Társas-estély. A helybeli kaszinó szombatn, április hó 2-án, saját helyiségeiben társas-estélyt rendez. — Belépti díj 50 kr. — Kezdeté 9 órakor.

Esküvő. *Rakottgy Danó* ezukrász folyó hó 28-án esküdtött örök hűséget *Kiefer Magda* kisasszonynak. A polgári egybekelés Tiszolczon, az egyházi esketés pedig a rimaszombati ev. ref. templomban ment végbe.

Meghívó. A gömörmegyei ált. tanító-egylet rimaszombati járásköre az 1898. évi április hó 27-én Rimaszécsen, az ev. ref. iskolában, délelőtt 9 órakor tartja tavaszi közgyűlést, melyre úgy a járáskör t. tagjait, valamint az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívom. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések. — 2. Egy-letti alapszabályok tervezete. Előadó: Törköly József. — 3. „Az ált. tanító-egyletek feladata és munkaköre“ című tételtől értekeznek: Fulap Bénéjmin. — 4. „A földrajz tanítása a népiskola III. osztályában“ című tételtől értekeznek: Sehmögnér Janos. — 5. „Az elemi IV. s a polgári I—II. osztályok között levő hiányos tanterv szerkesztés kapcsoltba hozásáról“ tart szabad előadást: Kathona Géza. — 6. Folyó ügyek. — 7. Indítványok. — A közgyűlés utáni közbejében való részvétel végett ápril. 20-ig lehet alólirótnál jelentkezni. — Rimaszombat, 1898. évi márczius hó 28. *Váry János*, jkőri elnök.

Halálozás. Városunkból már régen eltávozott, de azért még igen sokan emlékezni fognak az öreg *Hegedüs Lipótra*, ki hajdanában igen jó viszonyok között élt városunkban, s messze vidéken ismert alak volt. Mint halljuk, f. hó 28-ikán Budapesten 73 éves korában elhunyt, s kiterjedt családja számos gyermeke és unokája gyászolja. Nyugodjék békében!

Párbaj Rozsnyón dr. M. M. és dr. S. I. ügyvédek Rozsnyón peres ügyből kifolyólag összetűztek, s kölesönös sértés után karddal intézték el ügyüket. Mindketten jelentéktelenül sérültek meg.

Rimaszombat és vidéke jótékony négyeletének folyó márczius hó 29-én tartott választmányi ülésén özv. dr. *Marikoeszky Istvánné* a lefolyt tél deczember, január és február hónapjaiban fennállott népkönyhárról, — mint ennek tevékeny és lelkes pénztárosa — a következő végszámadást nyújtotta be:

Befolyt: készpénzben . . . 282 frt 50 kr.,
az élelmi cikkek 43 frt 42 krt képviseltek,
az összes bevétel 325 frt 92 kr.

Az élelmi szerek felhasználatván, ezenfelül a készpénzből 231 frt 06 kr. volt a kiadás, még pedig 19 frt 30 kr. a karácsonyi ruhaneműekre; 211 frt 76 kr. ba kerültek a beszerzett élelmi szerek és a kezelési költségek. Ez összeghez hozzáadván a beküldött élelmi cikkeknek napi árban megállapított értékét: 43 frt 42 krt, 255 frt 18 krra rug azon összeg, melybe a 11 elagotttnak, 20 fiúnak és 16 leánygyermeknek három hónapi élelmezése került. — Kiosztottak:

decemberben 1052 adagot (naponként átlag 34-et),	
januárban 1231 „ („ „ 40-et),	
februárban 1197 „ („ „ 43-at),	

összesen 3480 adag ételt és kenyert; így egy-egy napi élelmezés személyenként 7-33 kr. ba került. A 282 frt 50 kr. készpénz bevételből levonván a 231 frt 06 kr. kiadást: 55 frt 44 kr. marad a népkönyha jövő téli kiadásaira. — Ha e gondosan összeállított kimutatáson végigtekintünk, szintugy önkéntelenül tör elő a szívünkbe, a lelkiünkbe bizonyos esodalattal párosult tisztelet azon nemesszívű hölgyek iránt, a kik a növegyelt fáradozatlan s a szenvedők sorsát és a szegények nyomorát szíven viselő elnököknek: *Somarjay Jánosné*nak merészen kitűzött lobogója alá sorakozva a nemes eszméért bátran síkra szálltak s azt buzógó fáradozásaikkal és áldozatkészségükkel teljes diadalra juttatták. Érezzük, hogy nem fognak megállni az első sikernél; tudjuk, hogy a népkönyha jövője a legjobb kezekben van!

Tűz. Az oszgyáni határban fekvő „Szivbokor“ pusztán folyó hó 23-án este kigyult a *Szakkal István* tulajdonát képező nagy juhakol és az teljesen leégett, és benne égett mintegy 800 db birka is.

Halálosvégű lakodalom. Lapunk mult számában megirtuk, hogy Felső Vályban a Pál Juli lakodalma után két beesipett legény Polgári László és Pál Ferencz rárontottak a lakását mulatozásra átengedő Herényi Károlyra s kegyetlenül elverték. Polgári a szerencsétlen gazdát úgy fejbeütötte egy fejszével, hogy az nyomban összeesett, s néhány nap mulva súlyos sebeivel beszállították a közkörházba, hol csakhamar kisenvedett. Folyó hó 26-ikán *Dr. Löcherer Tamás* és *Dr. Szabó Károly* a *Vozáry György* vizsgálóbíró jelenlétében törvényszéki boncolást végeztek a tragikus véget ért Szerényi hulláján s a koponyaesont törese és bemélyedése következtében létrejött nagyfoku agyronesolást találtak. Vasárnap temették el a szerencsétlen áldozatot.

Negyvenyolczas almanach. 1848. ötven éves jubileumára és emlékére gyönyörűen illusztrált almanachot adott ki most a Magyar Hirlap. E kötetet minden ujonnan belépő előfizető teljesen díjtalanul kapja meg. Jókai, a nagyszerű kor egyik legnagyobb alakja, aki ezentul szerződése értelmében csak a Magyar Hirlapba írja, mint legfőbb munkatárs szépirodalmi dolgozatait, gyönyörű arcképet dedikált az olvasóknak ebben az almanachban. Jókaival az élén harmincz állandó belső dolgozó társa van most a Magyar Hirlapnak. Szerkesztősege tehát a legnagyobb és tagjai az irodalom és zsurnalisztika legkiválóbb tagjai. De nemesak a szépirodalom kiváló kultiválása célja a Magyar Hirlapnak, hanem első sorban az, hogy a napi események ismertetésében érdekes, friss, bőséges és megbízható, a politikában bátor és becületlen legyen és rendíthetetlenül álljon kormányok és pártok fölött. Ezt biztosítja a munkatársaknak az a gárdája, amelynek vezetője Fenyő Sándor szerkesztő, aki a lap megalapítása óta mindig ezt írta a Magyar Hirlap zászlajára: Demokrácia, demokrácia, ismét csak demok-

rácziak! ez a „Magyar Hirlap“ hiszekegye. Le a czimkorsággal, a hatalmasok terrorizmusával és előre: a polgárság érdekével, javával; az elhagyottak, a szegények, az igaztalanul szenvedők ügye legyen az első. Amde akkor is így legyen, ha az a polgárság nem is budapesti, mert a „Magyar Hirlap“ nem fuj egy követ azokkal, akik az egész ország rovására akarják gazdagítani a fővárost. — Bűnt követ el az, aki a vidék életnedvét el akarja ömlesztetni Budapest életereibe. Mindenhol, ahol csak magyarok élnek, ha a legkisebb tanyán is, ott az ország fővárosa van. Azért is foglalkoznak a gazdaság életbevágó kérdéseivel is kiváló szakérők. — A „Magyar Hirlap“ra bármely naptól kezdve lehet előfizetni és az előfizetési ár negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20. Az előfizetési összeg postautalványon küldhető Budapestre, Honvéd-utca 4. sz. alá.

A füleki vasuti állomás pályaházát — mint halljuk — bővítik, már a munkálatra vonatkozó árlejtési hirdetmény is közzé van téve. Jó volna, ha már a feledei és rimaszombati pályaházakra is gondolnának az intézők, ezekre is ráférne egy kis toldás-javítás.

Jégeső. F. hó 28-ikán hirtelen kerekedett nagy vihar vonult el városunk felett, mely rövid tartamu, de hatalmas volt, s óriási dörgéssel kezdődött 4 óra tájban. Mintegy 8 perczig sűrű mogyorónyi jég esett, s alig valami eső. Azután az eső zuhogott mintegy félóráig; majd elvonultak a fellegek, kisütött a nap. Az utcákon áradatként folyt a víz, s az átjárókon bokáig gázoltak a járókelők a vízben.

Kohn Adolf hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét!

Ritka alkalom kínálkozik t. olvasóinknak szönyegek, butorszővet, függöny, ág és asztalterítők, takarók, lópokróczok rendkívül olcsó beszerzésére. Ugyanis az 1820. óta fennálló *Joannovits Döme* hírneves czég (Budapest, IV. Kigyo-utca 3.) üzletét házlerombolás miatt angusztusban váci-utca 2 szám alá helyezte át, s így a raktáron levő összes árukat mélyen leszállított áron árusítja. Ajánljuk a n. é. közönségnek, hogy e kedvező alkalmat ne mulassza el és szükségleteit e megbízható szönyegüzletben fedezze.

Fakereskedők figyelmébe. A hazánkban a f. év folyamán eladásra bejelentett s a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által összeállított kimutatás a m. kir. kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthető, s felvilágosítást szivesen nyujt.

A Zoltán-féle csukamáj-olaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol divat, hogy gyermekeink 2—3 éves korukban csukamájolajat igyanak s ezzel a sok cropholotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekek etételjessé csak e szer neveli. Főraktára Stech Lajos gyógyszerárban Budapest, V. Nagy-Korona-utaza 25. sz., hol üvegenként 1 frtért kapható.

Egy érdekes ujság. Ritkán vagyunk abban a helyzetben, hogy egy szép ujságot dicsérhetünk. Most csak azért tesszük, mert kezünkbe akadt az „Ország-Világ“ utolsó száma, a melyből megláthatjuk az olvasó, hogy milyennek kell lenni egy érdekes és jó ujságnak. Tessék csak az „Ország-Világ“-ot végiglapozni. Ott találjuk a magyar irodalom legkiválóbb képviselőinek munkáit, hisz az „Ország-Világ“ munkatársa minden magyar író élén Jókai Mórral. A mikor az „Ország-Világ“ karácsonyi almanachját (ezt a pompás munkát minden új előfizető ingyen megkaphatja) kiadta, az előző írására maga Jókai Mór vállalkozott. A kitűnő szöveg mellett az ujság minden száma tele van érdekes és aktuális képekkel. A mi egy héten nevezetes dolog történik, azt az „Ország-Világ“ siet képből és írásban megörökíteni. Valóságos képes album az ujság minden száma, a miért is most a negyedév elején, a mikor az olvasó gondolkozik, hogy melyik képes lapot járassa, kötelességünknek tarjuk, hogy ezt az ujságot, a legérdekesebb és legjobb magyar szépirodalmi hetilapot figyelmébe ajánljuk. Előfizetni az „Ország-Világ“-ra annál könnyebb, mert negyedévre csak két forintba kerül. A kiadóhivatal Budapest, Hold-utca 7 szám alatt van, a ki oda egy levelezőlapot ír, mutatványszámot is kap.

„Fatenyésztes“ címmel a földmívelésügyi m. kir. miniszterium kiadásában egy igen hasznos és hézagot pótló szakmunka jelent meg, melyet Molnár István orsz. gyümölcsészeti és fatenyészési miniszteri biztos irt meg. A mű megismerteti az olvasót a fatenyésztes egész anyagával, eszközeivel és teendőivel; továbbá népszerűen és behatóan foglalkozik a gyümölcs és egyéb fák szaporítása, nevelése, kezelése és ápolásával. Minden fatenyésztes és gyümölcstermelő nagy hasznát veheti ezen hasznos szakmunkának, de különösen nélkülözhetetlen kalauza lesz az a községi faiskola-kezelő tanítóknak és a pomológiával foglalkozó lelkészeknek. A díszesen kiállított, 91 sikerült eredeti ábrával ellátott és 19 nyomott ivre terjedő könyv ára egy koronában lett megállapítva, hogy azt minél többen megszerezhessek. Ezenfelül a miniszter meghatalmazta a nevezett miniszteri biztost arra is, hogy minden lelkész és tanítónak, ki e könyvért egyszerű levélben hozzá fordul, a művet ingyen megküldhesse.

Kimutatás az 1898. évi márczius hó 26-án tartott torna-estély jövedelméről és kiadásáról:

bevétel összesen	108 frt 60 kr.,
kiadás	40 frt 17 kr.,

maradvány 68 frt 43 kr.

Felülfizettek s ez uton fogadják a rendezőség hálás köszönetét: Loysch Odón, Dr. Wallentinyi Dezső, Kálnay-nóvrek, Fábry János 1—1 frt. Hamaliár L. 40 kr. Kern Adolf 20 kr. N. N. 60 kr.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. urnak. Szépen köszönjük kedves, sok igazsággal telt levelét. Későn vettük, s így csak jövő számunkban adhatjuk.

P. Gy. urnak Aktuális cikkek kiszorították szép tárcacikkét, melynek jövőre sorát ejtjük.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Foulard-selyem 65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként** — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban, **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen** valamint hához szállítva mintákat pedig **postafordultával** küldenek **Henneberg G. selyemgyárára** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben**. Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

KOHN ADOLF

fűszer-, liszt-, csemege-, déli gyümölcs-, korai főzelék-, friss gyümölcs és ásványvízkereskedése. Süttőde tulajdonos.

RIMASZOMBATBAN, Fötér 17.

A tavaszi idény beálltával tudatom a n. é. közönséggel, hogy raktáramat friss töltésű ásványvizekkel gyarapítottam, s azokat jutányos áron becsátom forgalomba.

Agnes, gazdag szénsavas borvíz; **Bikszádi**, égvényes konyhasós savanyuvíz; **Billini**, égvényes savanyuvíz; **Gieszhübl**, legtisztább égvényes savanyuvíz; **Krondorf**, savanyuvíz; **Margit**, tiszta égvényes savanyuvíz; **Parádi**, mészeföldön ismert égvényes kónes savanyuvíz; **Salvator**, égvényes vasmentes lithion savanyuvíz; **Königl. Selters**, égvényes konyhasós savanyuvíz; **Keserü vizek**: Ferencz József, Hunyady, Arany, Herkules, Zrinyi, Gizella és Neptun-forrás.

Kivánságra minden más itt nem felsorolt ásványvíz, jutányos áron megrendelhető.

Az ország egyik legjobb hűtő és királyi szállító **Flandorfer J.** soproni és **Palugyay I. fia** pozsonyi **BORAINAK** raktára nálam van; a **The Continental BODEGA COMPANI** spanyol és portugáli gyógyborok egyedüli raktára.

A legjobb magyar valódi asztali borok literje 30-tól 60 krig. Törley-féle közkedvelt **pezsgő, martel** s különféle **cognac**, francia és hóm **liquerek**, finom **szilvórium**, **borovicska** stb.

Fűszer és lisztben a legjobb árut tartom, a legnemesebb és legszebb minőségű **kávé**, a debreczeni „**István**” gőzmalomnak egyedüli raktára nálam van, **csemege és déli gyümölcs** a legnagyobb választékban, s minden e szakmába vágó, a háztartáshoz szükséges élelmiszer, legjobb minőségben jutányos áron kaphatók.

Az ünnepekre **friss hallal** szolgálak vevőimnek. — Naponta **friss sütemény** kapható!

Magamat és üzletemet a nagyérdemű közönség jóindulatú pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel **KOHN ADOLF.**

Póthirdetmény.

4781. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint **tiszolcei kölcsönsegélyző-szövetkezet** végrehajthatóknak **Csech Lajos és neje Márkus Leontin** tiszolcei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1100 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 3015/97. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a tiszolcei 603. sztjkyben Cseh Lajos és neje Márkus Leontin tulajdonául felvett a korábban megtartott bírói árverésen Dr. Cziner Miksa által megvett és 5734-től 5741. hrszámig terjedő ingatlanokra a 882 frt úgy a tiszolcei 880 sztjkyben A. I. 2—3 sor 124/a. és 124/b. hrsz. alatt felvett 349 és 350 ház szám alatt ugyanezek Cseh Lajos és neje Márkus Leontin tulajdonául felvett és Dr. Cziner Miksa által megvett ingatlanok az 1056 frt kiküldési árban **Tiszolce községében 1898. évi április hó 26-ik** napjának délutáni 2 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján **Gömörmegyei Nép- és Iparbank** végrehajtható érdekében is 2100 frt tőke követelése s járulékai kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Rimaszombatban, 1897. december hó 31.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Tarragona s. a.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:

RIMASZOMBATBAN

KOHN ADOLF

úrnál 20-20

Hirdetmény.

4946. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bayer Jánosné** végrehajthatóknak **ifjú Bellér András és Bellér Bálint** végrehajtást szenvedők elleni 30 forint tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. § s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Szent-Simony községben fekvő és a szent-simonyi 95 sz. tjkvben 3/48-ad részben Kovács Lajos, 3/48-ad részben Kovács László, 2/48-ad részben Kovács Pál, 2/48-ad részben Kovács Miklós, 2/48-ad részben Kovács Agost, 6/48-ad részben ifjú Bellér András, 6/48-ad részben Bellér Bálint és 24/48-ad részben Bayer Jánosné Várallyai Julianna tulajdonául felvett A. I. 1—22. sorszám alatt jelzett 1/4-ed bel- és kültelekből és azon levő 121. számú házból a végrehajtást szenvedett ifjú Bellér András és Bellér Bálint jutalékaira a 394 frt kiküldési árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi április hó 15-ik napjának** d. e. 10 óráját Szent-Simonyban a bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át azaz 39 forintot készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni. — Rimaszombat, 1898. évi január hó 18 án. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság **Altdorffer**, kir. tszéki bíró.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Kossuth-utczában egy **emeleti-lakás** erkéllyel, melyhez öt szép nagy szoba, konyha, éléskamara, fürdő-szoba, zárt világos folyosó, — a földszinten közös mosókonyha és záros fatartó tartozik, — május hó 1-ére bérbe kiadó — Bérelni szándékozók forduljanak **Hollósy József** tulajdonoshoz. 6-*

Hirdetmény.

206. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Simko József és Simko András** kis-gömör-i lakosok végrehajthatóknak **Szöke Miklós** majomi-i lakos végrehajtást szenvedők elleni 70 frt s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. § s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Majom községben fekvő s a majomi 69 számú tjkvben A. I. 1—19 sor szám alatt foglalt 1/4 úrbéri kültelek és az ezután járó úrbéri erdő és legelő illetőségéből Szöke Miklós majomi lakos B. 3. alatti 1/6-od résznyi birtok illetőségére (vagyis 1/24-ed úrbéri telkére) a 433 forintban ezennel megállapított kiküldési árban

elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi május hó 26-ik napjának** d. e. 10 óráját Majom községben a község házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át azaz 43 frt készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1898. évi február hó 14-ik napján.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Szaftalan és nyomban száradó

Christoph-fénylakk törvényesen védve. Kérjünk valódi Christoph-fénylakkot.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatassanak, mivel a keletkezett szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, **elkerülte**. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást A palló nedves tárgyval feltörülhető anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarna és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad — Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra **Teljesen beföd minden** to tot, **korábbi mázolást** stb.; van azután

tiszta fénymás (színezetlen)

új pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.

Postacsoomag, körülbelül 35 négyzög mtr (két köznagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czege s a gyári jegyre, mivel ezt a több, mint 1850 éve létező gyárműnyt sokféle utánzózzák és hamisítják s sokkal rosszabb, s gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba

CHRISTOPH FERENC,

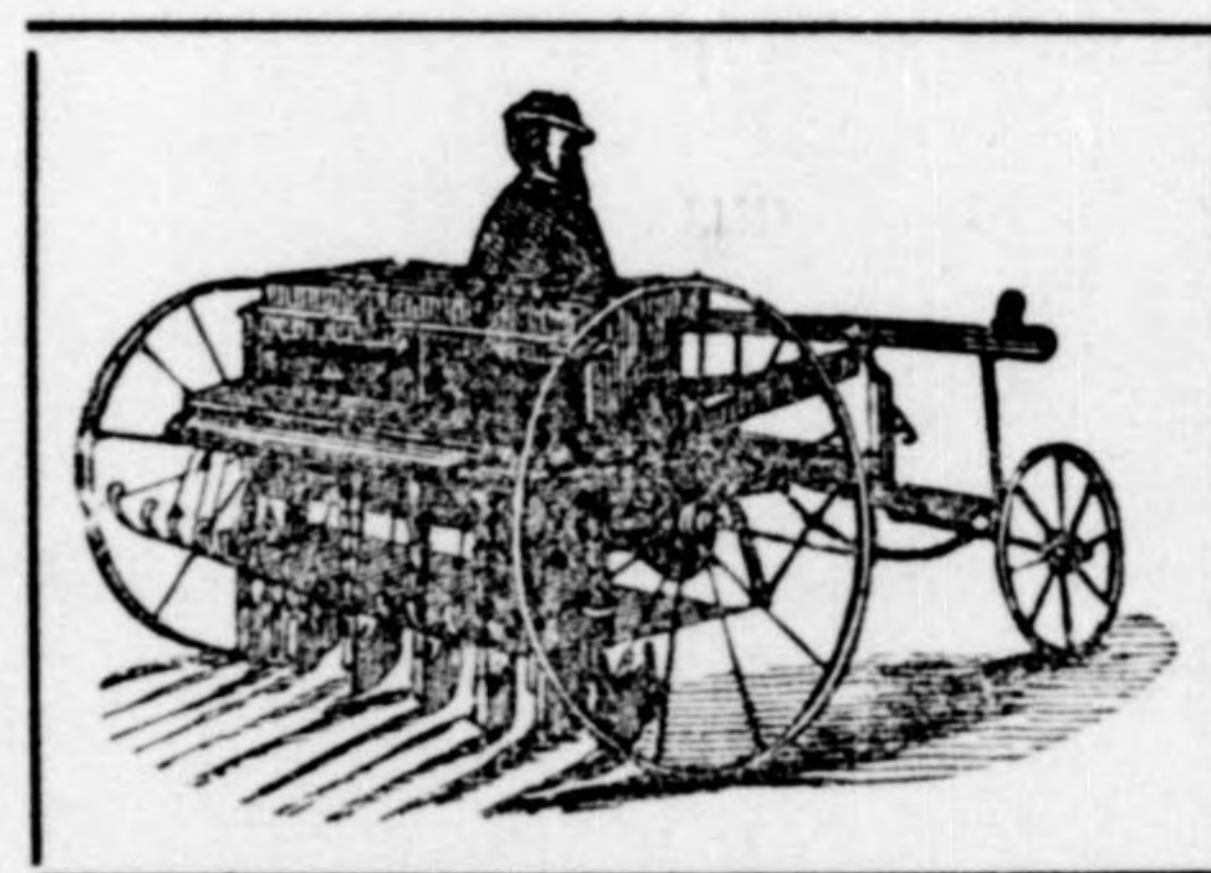
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. Prága, K. Berlin.

Kapható: **Rimaszombatban**: Braun Zsigmondnál. — **Losoncban**: Illavsky Jánosnál. — **Besztercebányán**: Novák Lajosnál. — **Salgó-Tarjánban**: Gröndfelder M-nél. 1—10

FLEISCHER és TÁRSA

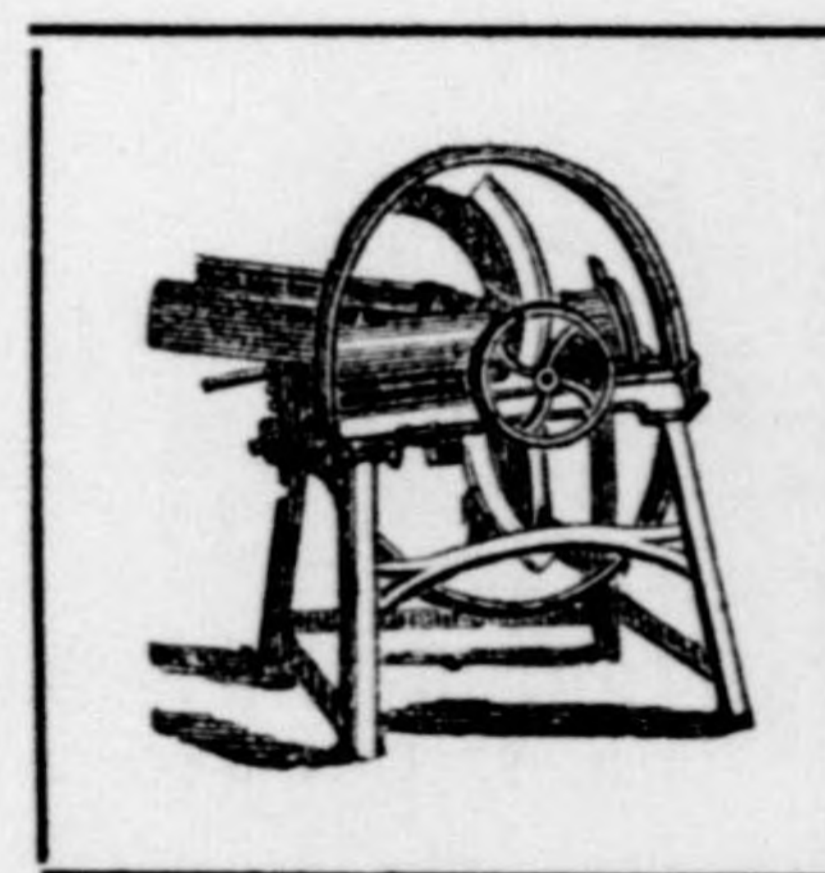
gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevetesen:

Sorvető gépeket,
Szórvető gépeket,
Ekéket, Boronákat,
Hengereket, Lókapákat,
Tengeri morzsolókat,
Borsajtókat és szállózúzókat;

továbbá mindennemű

Szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, Szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. 5-6

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten, Andrassy-ut 23-ik szám alatt létező **MAUTHNER ÖDÖN** ezé csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel** jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja. 7-8

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzenweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.